

19/9 35 10/85 H

K e e r t o m u s Ensimmäisen merenmittausretkikunnan toiminnasta
vuonna 1934.

Ensimmäisessä merenmittausretkikunnassa suoritettiin 1934 vuoden työt seuraavan, Merenkulkuhallituksen vahvistaman ohjelman mukaisesti:

I. K o l m i o i m i n e n. Tarpeelliset kolmiomerkit oli rakennettava luotaus- ja kartoitustyöalueella ja sen läheisyyteen sekä niitten asema määrättävä kolmiomalla, käyttäen työn tukikohtina edellisenä vuonna määrättyjä pisteitä.

II. K a r t o i t u s. Kartoitustöitä oli suoritettava alkaen aikaisempien vuosien suoritetuista kartoitustöistä Perämerellä.

III. V e n e l u o t a u s. Luotausta oli myöskin suoritettava edellisenä vuonna suoritettujen luotaustöitten rajasta Perämerellä, sekä Tornion Röytän ja Tornion kaupungin välillä kulkevassa väylässä osittain valtaku^trajan ulkopuolella tai lähemmin määrättyinä länteenpäin Virtakari, - Selkäkari, - Tervakari - ja Launikari saarten itärantojen välillä kulkevaan linjaan asti.

IV. H a r a u s. Harausta oli suoritettava mitatun alueen kaikissa väylissä.

V. V i i t t o j e n p i t u u s- ja r i s t i - m e r k k e j ä. Merkkejä oli asetettava mitatun alueen kaikille viitoille.

Retkikunnan käytettäväksi oli asetettu asuntolaiva M K H 4 ja merenmittausalus Å l a n d ynnä viisi moottorivenettä.

Retkikuntaan kuuluivat toimikautena seuraavat henkilöt: kapteeni T h. A h l s t e d t, retkikunnan päällikkönä ja samalla merenmittausalus Å l a n d' in päällikkönä, luotauspäälliköt K. V. W e n d e l l ja M a r t i n L a g e r b o h m, v.t. luotauspäällikkö jäämurtaja V o i m a' n II:nen perämies K. E. K a r l s s o n, kartoittaja K. Fr. L i n d m a n sekä kaikuluotauslaiva S e x t a n t' in perämies O. E. r i k s s o n, joka suoritti s/s Åland'illa haraustöitä.

Retkikunnan miehistönä oli 28 toimikaudeksi pestattua henkilöä. Nais-
tä toimi tarpeellinen määrä kaatterimiehistönä luotaus- ja kartoitustöis-
sä sekä miehistönä s/s Åland'issa ja asuntolaivassa.

Luotsi- ja majakka osaston päällikön määräyksestä aloitettiin toimi-
kausi kesäkuun 3 päivänä, jolloin retkikunta saapui Helsingistä Kemiin.

Retkikunnan asemapaikaksi valittiin Kemin satama, Ajoksen luotsiase-
man pohjoispuolella.

Työn kulku.

Sunnuntaina kesäkuun 3 päivänä saapuivat retkikunnan virkamiehet
Kemiin, paitsi s/s Sextant'in perämies, O. Eriksson, joka asuntolaivalla
MKH 4:llä jo aikaisemmin oli saapunut asemapaikalle, sekä retkikunnan
päällikkö, kapteeni Th. Ahlstedt, joka jäiden takia ei päässyt s/s Åland'-
illa Raahesta ennenkuin 5 päivänä kesäkuuta.

Tiistaina kesäkuun 5 päivänä aloitettiin merenmittaustyöt. Kaikki
työt suoritettiin keskeyt^{ä/}mättä milloin vain sää suinkin salli.

Perjantaina syyskuun 27 päivänä lopetettiin merenmittaustyöt ja a-
lotettiin panna talviteloille veneitä, viittoja ja erinäistä merenmitta-
uskalustoa.

Maanantaina lokakuun 1 päivänä matkustivat luotauspäälliköt Lager-
bohm ja Karlsson sekä kartoittaja Lindman Helsinkiin.

Tiistaina lokakuun 2 päivänä lähtivät asuntolaiva MKH 4 tarkastus-
alus Oulun hinaamana sekä merenmittausalus Åland Raaheen, jonne ne saa-
puivat samana päivänä klo 15, ja kiinitettiin Ruona OY:n laituriin, mis-
sä laivat myös pantiin talvteloille.

Torstaina lokakuun 4 päivänä lähtivät luotauspäällikkö Wendell ja
perämies Eriksson Helsinkiin.

I. Kolmioiminen.

Toimikauden aikana määrättiin kolmioimalla allamainitut 5 pistettä
Perämeressä. Tukikohtina eli lähtöpisteinä käytettiin H a l t u l a n
m a t a l a ja H i e t a k a l l a n merkkejä, joiden koordinaatit o-
li määrätty edellisenä vuotena. Laskettaessa koordinaatit käytettiin Hay-
ford'in maanmittasuhteita ja Tornionjärjestelmää.

Taulukossa merkityt pisteet ovat väliaikaisia ja voidaan sellaisina
käyttää kartoitustöissä, mutta ovat uudelleen laskettavat kuin täydelli-
nen kolmioiminen niistä on suoritettu.

Merkin nimi	x	y	Pohj. leveys	Itäin. pituus
Petäjälüoto	7266 565,361	558 482,780	65° 29' 18",31	25° 15' 46",05
Hylkikalla m.mki	7262 175,969	555 752,223	65° 26' 58",33	25° 12' 7",24
Papinkariletto	7261 526,137	561 569,237	65° 26' 33",61	25° 19' 37",64
Pennomatala	7259 766,940	555 109,657	65° 25' 40",99	25° 11' 13",96
Laitakarínokka	7257 669,022	558 798,314	65° 24' 30",95	25° 15' 56",66

II. Topografinen kartoitus.

Kartoitus suoritettiin alueela Veitsiluodon ja Ii-Röytän välillä. Tulokset merkittiin piirroslehdelle mittakaavoissa 1: 10000 ja 1:20000 etäisyysmittakoneen ja etäisyystangon avulla. Mittakaava 1:10000 käytettiin paikoissa missä liikenne oli vilkas, niinkuin satama- ja lastaus - paikka alueilla.

III. Veneluotaus.

Veneluotausta jatkettiin etelään- ja itäänpäin edellisen vuoden töistä sekä suoritettiin se myös Tornion Röytän ja Tornion kaupungin välisessä väylässä sekä suomen- että ruotsin puolella valtakuntarajaa.

Työ suoritettiin neliöjärjestelmää noudattaen neliöiden sivut 500 ja 400 metr. pituisia. Neliöitten sisällä toimitettiin luotausta yhden-suuntaisia toisistaan 50 metr. etäisyydellä olevia linjoja pitkin. Niissä paikoissa, joissa kulkuväylä sattui luodattavalle aluelle, ja milloin katsottiin sitä tarpeelliseksi, suoritettiin luotaus 25 metrin välimatkoilla.

Kemin satamassa, missä ajoittain usempia laivoja oli ankkurissa, ja missä luotausviittoja näin ollen ei voitu käyttää, määrättiin luotiheitot kvintantilla mittaamalla kulmat lähellä olevien kolmio- tahi topografimerkkien välillä.

Kapeissa paikoissa missä neliöluotausta ei voitu toimittaa, suoritettiin n.k. salmiluotausta, joka tapahtui seuraavalla tavalla: salmen pituussuuntaan asetettiin perusreimarilinjoja ja luodattiin peruslinjasta kohtisuorasti rantoihin päin. Kaikki perusreimarit merkittiin sittemmin piirroslehdillä ristisuuntimilla kolmesta eri pisteestä.

Luotaus toimitettiin luotauskoneella jossa luotiheitot luettiin luotauskoneeseen yhdistetystä laskupyörästä, sekä käsiluotaus köysillä.

IV. Matalien tarkastus.

Luotaustyön aikana löydettyjä kareja eli karin aiheita, toisinsanoen paikkoja, joissa epäiltiin löytyvän vedenalainen kari tutkittiin tarkemmin ja löydettyjen karien asemat määrättiin joko suuntimilla (leikkauksilla) tahi sextantilla mittaamalla kulmat lähellä olevien kolmio- tahi topografimerkkien välillä.

V. Haraus.

Harausta toimitettiin vuonna 1934 Perämerellä:

- 1) Pohjantähden ja Tornio Röytän välisessä väylässä.
- 2) Pohjantähden ja Tornion Röytän välisestä väylästä lähtien Kuusiluodon ulompaan ankkuripaikkaan (Kuusiluodon länsipuoli).
- 3) Luotsien käyttämä linja (Ykskiven tunnusmerkki - Kraaselin kaasa) Kemin valaistulta väylältä Pohjantähteen päin.
- 4) Väylissä Ajoksen ulkorediltä Tuomilahteen sekä väylässä sisimmän redin ja satamalaiturin välillä.

VI. Meriviittojen pituus- ja ristimerkkejä.

Väylissä Röyttä - Pohjantähti, Röyttä - Kuusiluoto sekä Ajoksen luotsiasemasta eteläänpäin olevia ulompia viittoja varten asetettiin hyvin näkyviä pituus- ja ristimerkkejä. Milloin katsettiin tarpeelliseksi asetettiin näiden merkkien ympäri myös kiviraunioita, joita, että ne olisivat hyvin näkyvät, maalattiin kalkilla.

Vedenkorkeushavainnot.

Vedenkorkeus vaihtelut luettiin retkikunnan asemasatamissa sitä varten asetetusta vedenkorkeusmitasta klo. 7 ja 17.

Täten saatujen vedenkorkeus määrien perusteella muunnettiin luodatussa saadut syvyudet keskiveden korkeutta vastaaviksi, syvyysmääriä karttoihin merkittäessä.

Retkikunnan työn tulokset toimikaudelta 1934 selviävät seuraavista taulukoista:

Kuukausi	Kartoitus				
	Työ-		Viiva- suoria km.	Pisteitä määrätty	
	päi- viä	tunte- ja		etäisyys- tangolla	poikki- leikka- uksilla
Kesäkuu	18	145,3	99,8	6,495	258
Heinäkuu	25	232,5	218,1	10,733	241
Elokuu	21	195,2	200,6	10,129	228
Syyskuu	16	259,0	142,3	6,776	390
Yhteensä	80	832,0	660,8	34,133	1,117

Kuukausi	Veneluotaus							
	Työ-		Viivasuo- ria kilo- metria	Neliö km.	Lukumäärä			Tarkas- tettu mata- lia
	päi- viä	tunteja			luoti- heittoja	reimaria asetet- tuja	pois- tettu- ja	
Kesäkuu	20	365,45	903,3	39,8	25,586	1,114	840	-
Heinäkuu	20	386,30	950,1	32,9	30,705	1,140	1,113	14
Elokuu	21	448,45	1,253,2	34,4	47,482	1,339	1,502	20
Syyskuu	19	285,45	853,6	33,0	29,001	1,054	1,033	3
Yhteensä	80	1,486,45	3,960,2	140,1	132,774	4,647	4,488	37

Erinäistä töitä:

Rakennettu kolmiomerkkejä	7 kpl.
" topografimerkkejä	239 "
" meriviitan pituus- ja ristimerkkejä	33 "

Kartoittamalla määrätty saaria	180 kpl.
" " luotoja ja karia	5,124 "
Harattu	854 l.km.

S. Ahlström

ESSEY. 20

Kertomus.

I merenmittausretkikunnan töistä toimintakautena 1935.

Retkikunnan kevätvarustelutyöt alettiin Raahessa 13 pvä toukokuuta, missä retkikuntaan kuuluvat harausalus "Åland", asuntolaiva "M.K.H.4" ja varastoproomu "M.K.H.2." olivat talviteloilla. Kesäkuun 2 pvä lähdettiin tarkastus-
alus "Oulu" avustamana Kemiin, jonne saavuttiin seuraavana päivänä ja ankkuroitiin Ajoksen redille. Kesäkuun 5 pvä siirrettiin alukset Veitsiluotoon josta tuli retkikunnan asemapaikka toistaiseksi. Kesäk. 6 pvä alettiin luotaus Heinäkuun 11 pvä siirtyi retkikunta Simonpitäjään. Lokakuun 2 pvä lopetettiin luotaus, sen jälkeen vietiin luotausveneet Kemiin talvehtimaan. Elokuun 6 pvä lähtivät muut retkikunnan alukset Raahen jonne saavuttiin seuraavana päivänä.

Retkikunnan työntulokset on seuraavat:

Kolmioiminen

Toimintakauden aikana on rakennettu 12 kolmiomerkkiä nimittäin: Papinkari, Rapakko, Välikari, Lönkytin, Ulko-Pallonen, Luodeletto, Mustakari, Hanhikari, Munakari, Pajuniemi, Salonpää, ja Säärenpää. Kolmioimisen on suorittanut retkikunnan v.t.päällikkö, V. Falck & Rasmussen N-362 teodoliitilla. Lähtöpisteinä on käytetty Maamittaushallituksen I luokan pisteitä Ulkokrunnia ja Ronttia, sekä aikaisemmin retkikunnan toimesta määrättyä III luokan pistettä Kraasinlettoa. Kolmioitu seuraavat pisteet Halosen, Martinniemen ja Pateniemen sahojen savupiiput, sekä Kriisin, Satakarin, Kropsunkarin, Maijanleton, Laitakarin, Hyypännäen Santapankin ja Itäniemen merimerkit, sekä Ulkokrunnin itäinen ja läntinen liia ja taulu, Saapaskarin ja Santosenkarin johtoloistot, Marjaniemen majakka, sekä seuraavat kolmiomerkkitornit, Papinkari, Rapakko, Välikari, Isoniemi, Mustakari, Hanhikari, Munakari, Salonpää, Säärenpää, Luodeletto, Lönkytin ja Maakrunni. - Suuntimien ollessa 2198, kolmioimiseen on käytetty 45t 25m.

Kartoitus

Vakinaisen kartoittajan K. Fr. Lindmanin nauttiessa koko toimintakauden sairaslomaa ei ole vakinaisesti kartoitettu, vaan v.t. luotauspäällikkö M. Lagerbohm oli elokuussa kartoittamassa Ulkokrunnin ja lähiseudun saaret. Kartoitettu rantaviiva 52,2 lkm, määrätty pisteitä 1312 3 leikkauksella ja 1 1 leikkauksella, tankomerkkiä 4854, rakennettu apumerkkiä 47, kartoitettu pikku saaria 21, kiviä ja matalia 811 ja käytetty asemia 112, sen lisäksi on kesäaikana haratuille alueille rakennettu viitoille linjamerkit.

Luotaus

Luotaus aloitettiin edellisen vuoden rajalta. Luotauksessa on käytetty n. s. käsiluotaus menetelmää ja on luotauslinjojen tiheys ollut 50m paitsi sata- ja lastauspaikoilla, laivaväylillä ja missä on aihetta havaittu on linjojen tiheys ollut 25m, luodinheittojen välin ollessa 12,5 ja 25m, missä on huomattu olevan matalan aihetta on paikat tutkittu erikoismenetelmän mukaan olleiden linjojen tiheys ja luodinheittojen välit 5m, sekä vielä lisäksi veneharalla tarkemmin tutkittu. - Luodattu alue käsittää 203,2 km², 4757,4 lkm, luodinheittojen lukumäärän ollessa 206 010, matalia tutkittu 56, laskettu perusv. 1015 apuv. 5320, poistettuv. 6258, luotaukseen ja kartoitukseen on käytetty yhteensä työtuntia 1972t 55m.

Haraus

Toimintakauden aikana on harattu Ulkokrunnista merelle johtavaa väylää Maivanmatalan ja Lohimatalan välinen osa jossa työt alkoi heinäkuun 2 pvä ja päättyi 15 pvä heinäk. Täältä siirtyi haraus Kuusiluodon sahan lastauspaikalle, jossa harattiin sisääntuloväylä ja lastausalue LP ja Itäpuolella Kuusiluotoa, sieltä jatkui haraus Tornion-Kemin sisäväylää Kemin satamaan asti, töiden valmistuttua harattiin Kemin satamassa jossa oli väyliä oikomisia. Töiden täällä valmistuttua siirryttiin Pajusaaren lastauspaikalle joka harattiin, samoin myöskin sisääntuloväylä sinne. Täältä siirryttiin Veitsiluodon satama-alueelle jossa harattiin eteläinen lastauspaikka. Toimintakauden aika

na on harattu 767,2 lkm 14,06 km², tarkastettu kareja 27, linjamerkkiä 1279, työtuntia 195t.

Retkikunnassa on ollut toukok.15 pvästä lähtien v.t.päällikkönä luotuspäällikkö merikapt. Artturi Hakri ja luotuspäällikköinä merikapteenit E. Touri, V. Kuusela, F. Neirama kesäkuun ajan, L. Parrio heinäkuun ajan, O. Enblom 3 viikkoa elokuussa ja ylioppilas M. Lagerbohm. Harauspäällikkönä Otto M. Eriksson, komestarina H. Ekman, pursimiehenä W. Masalin kolme viimeksi mainittua on kuullut harausalus "Åland"iin, retkikunnan miesvahvuus on ollut 30 josta 2 naista Retkikunnan käytettävänä on ollut harausaluksena "Åland", asuntolaivana "M.K.H.4" varastoproomuna "M.K.H.2." ja 5 luotusvenettä ja 1 muonankuljetusvene.

Merikapt. E. Touri ollut komennettuna Kaikuluotusretkikuntaan 29 pvästä heinäkuuta 18 pvään elokuuta.

Raahessa 11 pvä lokakuuta 1935.

Artturi Hakri

v.t.

Kertomus

I merenmittausretkikunnan töistä toimikautena 1936.

Retkikunnan varustustyöt aloitettiin Raahessa 11 p:nä toukokuuta, jolloin varustettiin harausalus Åland, asuntolaiva M.K.H.4. ja M.K.H.2: Toukokuun 26 p:nä lähdettiin tarkastusalus Oulun avustamana Kallion sahalle, jonne saavuttiin seuraavana päivänä. Kemistä tuotiin kaikki (5) kaatteria, sekä muut tavarat Kalliosta. 28 p:nä lähdettiin Kalliosta ja saavuttiin samana päivänä Kuivaniemeen, josta tuli retkikunnan asemapaikka.

30 p:nä aloitettiin varsinaiset merenmittaustyöt.

Kartoitus

Rantaviivaa on kartoitettu 267 km. ja I:en metrin käyrä viivaa 91 km. On kartoitettu 78 saarta ja 2137 kiveä ja matalaa, sekä määrätty 20239 pistettä ja rakennettu 89 apumerkkiä.

On kartoitettu rannikko Ii joki suulta Isoniemen saakka ja Hailuodon pohjois rannikko.

Luotaus

Luotaus aloitettiin edellisen vuoden rajalta eli Kuivaniemen länsipuolelta ja luodattiin Olhavan joen suulle saakka. Luodattu alue on 234 km², 4596 linjakilom., luodinheit. lukum. 184990, matalia tutkittu 8, laskettu perusviittoja 879 ja apuviittoja 3884, poistettu 4786. Luotaukseen ja kartoitukseen on käytetty 2393 tuntia.

Luotauksessa on käytetty n.s. käsiluotaus menetelmää ja neliöluotausta ja on luotauslinjojen tiiheys ollut 50 m., missä on huomattu olevan matalan aihetta on paikat tutkittu erikoismenetelmän mukaan.

Haraus

Toimikauden aikana on harattu Rautakalliosta Ajoskrunkiin johtava väylä ja Ajoskrunkiin itäpuolitse mereen johtava väylä, sekä Ajoskrunkiin länsipuolitse mereen johtava väylä ja Koivuhaudan lastauspaikka. Tämän lisäksi harattiin väylä joka yhdistää Kemin ja Veitsiluodon sisälletulo väylän sekä, Vatunkin lastausalueen ja Samulinmatalan väylän.

Varsinaiset merenmittaustyöt lopetettiin 24 p:nä syyskuuta ja 25 p:nä lähdettiin Raahen jonne saavuttiin seuraavana päivänä. 28 p:nä syyskuuta aloitettiin riisumistyöt.

Retkikunnassa on ollut toimikauden aikana toimessa seuraavat henkilöt: V.a. päällikkönä kapteeni E.E.Hoppu, luotauspäällikköinä kapteenit: V.K. Aalto ja A.O.Aalto sekä, kartoittajana M.Lagerbohm ja harauspäällikkönä Otto Erikson sekä konemestarina H.Ekman. Retkikunnan mies vahvuus on ollut: pursimies ja miehistönä 30 henkeä joita (3 naista) keittäjinä.

Helsingissä 5 p:nä joulukuuta 1936.

John Haysley

Kertomus.

I merenmittausretkikunnan töistä toimikautena 1937.

Retkikunnan kaikuluotausmoottori N:o IV:n varustustyöt alettiin Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta ja lähti se luotaustöihin Helsingistä 3 päivänä toukokuuta. Asuntolaiva M.K.H. 4:n ja harausalus Ålandin varustustyöt alettiin Raahessa 10 päivänä toukokuuta. Kun laivat saatiin alas telakalta ja vesi nousi tarpeellisen määrän, niin lähdettiin Raahesta 22 päivänä toukokuuta tarkastusalus Oulun avustamana Toppilan salmeen, jonne saavuttiin seuraavana päivänä kello 5 ~~ks~~. Toppilan salmessa täydennettiin laivojen sekä vesi että hiilivarastot. Toukokuun 25 päivänä lähdettiin Toppilasta ja saavuttiin Iin Röyttään (laituriin). Toukokuun 26 päivänä siirrettiin Martinniemessä talvehtineet moottorit Iin Röyttään. Toukokuun 27 päivänä alettiin varsinaiset merenmittaustyöt.

Kartoitus.

Rantaviivaa on kartoitettu 195 km. ja I:en metrin käyrä viivaa 98 km. On kartoitettu 73 saarta ja 1.885 kiveä ja matalaa, sekä määrätty 17.641 pistettä ja rakennettu 30 apumerkkiä. On kartoitettu Virpiniemen edustalla olevat saaret ja mantereen rannikko Virpiniemestä Varjakkaan saakka Kempeleen lahti mukaan luettuna. Sekä vielä lisäksi Hailuodon länsirannikko Marjaniemestä Itäniemeen.

Luotaus.

Käsiluotaus aloitettiin Petäjäsaaresta (Olhavajoen pohjoispuolelta) ja lopetettiin Halosenlahteen. Luotauksen länsiraja ulottui noin 6 km. rannikosta paitsi ulkokruunin kohdalla jossa se ulottui maakrunniin saakka.

Kaikuluotauksella luodattiin alue maakrunnin Pohjanleton ja Kraasinleton välillä (noin 38 km) ja Röytän pohjoispuolelta Kotakariin saakka, jonka alueen länsiraja ulottui 6 km. rannikosta eli edellisinä vuosina luodattuun alueeseen asti.

Käsiluotauksessa on käytetty käsiluotausmenetelmää ja neoliöluotausta jolloin on luotauslinjojen tiheys ollut tavallisesti 50 mtr., mutta matalissa vesissä 25 mtr. Matalat ovat tutkittu erikoismenetelmän mukaan.

Haraus.

Toimikauden aikana on harattu seuraavat väylän osat:

Rannikkoväylät Kraaselistä länteen väyliä risteykseen.

Toukkakruunin luota Ykskivestä pohjoispuolitse Tiuran ja Kuivaniemen kautta Hietakallan saaren luo. Väyliä risteyksestä Montajan länsiviitan luota Simoniemen kautta Kallioon. Mereltä Ykskiven länsipuolitse Haikaran kohdalle. Harattujen väyliä pituus on 38,2 km. Alueella on tarkastettu matalia 17, viittojen sijoitin merkkejä 37 ja linjatauluja 19. Näihin töihin on käytetty aikaa 469 tuntia.

Kolmioiminen.

Toimikauden aikana on rakennettu 13 kolmiomerkkiä ja 12 puunlatvamerkkiä. Kolmioimalla on määrätty 58:n pisteen paikka. Kolmioimisen suoritti tekniikan ylioppilas Helmer Littu. Suuntimien lukumäärä on ollut 1558.

Retkikunnassa ovat toimikauden aikana työskennelleet seuraavat henkilöt:

Päällikkö J. Hyrsky, luotuspäälliköt E. Hoppu, K. Levon, Einar Touri ja K. Husgafel, perämies A. Hakala ja v.t. luotuspäällikköinä merikapteenit Yrjö Malmi, A. O. Aalto ja kartoittajana Martin Lagerbohm sekä piirtäjät Eino Kantola, tekniikan ylioppilas Helmer Littu ja Viktor Reini. Harausalus Ålandin kenemestarina on toiminut H. Ekman ja asuntolaiva M. K.H. 4:llä I. Hägg. Aluksen miehistönä retkikunnassa on ollut pursimies ja 31 miestä sekä 4 keittäjää. Retkikunnan käytettävissä on ollut harausalus Åland, ^{kaikuluotausmoottori Raahes 4,} asuntolaivana M.K.H. 4, varastoroomuna M.K.H. 2, 4 luotausvenettä, 1 päällikön vene ja 2 yhdysvenettä sekä 2 harausvenettä.

Helsingissä, tammikuun 7 päivänä 1938.

Varsinaiset merenmittaustyöt lopetettiin 25 päivänä syyskuuta, 30 päivänä syyskuuta lähdettiin Halosenniemestä Raaheen, jonne saavuttiin 1 päivänä lokakuuta, 2 päivänä lokakuuta aloitettiin riisumistyö ja 9 päivänä lokakuuta saivat viimeiset miehet lopputilinsä ja koko laivasto jätettiin talvehtimaan Ruona O/Y:n huostaan, nimittäin harausalus Åland, varastoroomu M.K.H. 2 ja kaikki moottorit Ruona O/Y:n telakalle, paitsi ei asuntolaiva M.K.H. 4, joka jätettiin veteen.

Helsingissä, tammikuun 7 päivänä 1938.

John Haysky

Kertomus

I merenmittausretkikunnan toiminnasta vuonna 1938.

Toukokuun 9 pnä alettiin varustelutyöt retkikunnan aluksissa, jotka olivat Ruona O.Y. telakalla Raahessa. 29 pnä toukokuuta nostettiin toimintavii-ri. 30 pvä lähdettiin Raahesta Toppilan kautta Pyydyskari nimiseen saareen Oulunsalon pitäjässä jonne saavuttiin seuraavana päivänä. Pyydyskari oli koko toiminta-kauden retkikunnan asemapaikkana.

Retkikunnan työskentely ilmenee allaolevasta:

Kolmioiminen

Seuraavat kolmiomerkkitornit ja väylälinjataulut kolmioitiin.

Kolmiomerkkitornit:

Huikku, Korvennokka ja Isomatala.

Linjataulut:

Kattilankalla, Keski-Hiuvet, Vehkaperä, Uurrenperä, Virpiniemi ylempi, Virpiniemi alempi, Isoniemi alempi, Isoniemi ylempi ja Kotakari.

Edellä olevat merkit on retkikunta rakentanut kaikki muut paitsi Kattilankallan ja Keski-Hiuvetin, jotka Oulun Luotsipiirikonttorin toimesta on rakennettu.

Kolmioimisen on suorittanut retkikunnan päällikkö.

Kartoitus.

Kartoitus alettiin edellisen vuoden rajasta Varjakan salmesta ja jatkui rannikkoa pitkin Mateenpyrstön merimerkkiin asti, myöskin kartoitettiin Hailuodon eteläranta. Syyskuun alussa siirtyi kartoitus Raahen satama-alueelle, jossa työt lopetettiin syyskuun loppupuolella.

Toiminta-kauden aikana käytettiin kartoitukseen 560 työtuntia ja kartoitettiin 243,5 km rantaviivaa, 1 m syvyysrajaa 154,6 km, metsänrajaa 114,8 km, saaria 64, kiviä ja matalia 1646, käytetty asemia 245 ja rakennettu apumerkkejä 38.

Kaikuluotaus.

Kaikuluotaus alettiin kesäkuun alussa Oulun edustalla, jossa luodattiin Pateniemen ja Toppilan edustat, Pyydyskarin lännen puoli edellisen vuoden rajaan asti, Laitakarin merimerkin etelän puolelta mantereeseen asti, Lumijoen selkä, Hailuodon ja mantereen väli, Rautakallion lännen puoli I kaikuluotausretkikunnan rajaan asti, syyskuun loppupuolel-

lolla luodattiin osaksi Raahen satama-alueella.

Luotauksessa on käytetty 635 työtuntia, mitattu 7500 kulmapistettä ja luodattu 4124 lkm = 282,2 km² tutkittu 29 matalaa.

Käsiluotaus.

Käsiluotauksella täydennettiin niitä alueita joita ei voitu luodata kaikuluotauksella nimittäin Halosen lahti, Martinniemen edusta, rannikko Isoniemen edustalla, saaristo Pateniemen ulkopuolella, Kempeleen lahti ja Hailuodon ja mantereen välillä

Tutkittiin matalia.

Luotaukseen on käytetty 977 työtuntia, luodattiin 2491 lkm = 131 km², luodinheittoja 140,840 ja tutkittiin 42 matalaa.

Haraus.

Toiminta_kauden aikana harattiin Ouluun 8 m:rin väylä, alkaen Hietakarinarin ja Puukkokarinarin välistä jatkuen Virpiniemen lännen puolelta ohi Krop-sunkarin idän puolelta Martinniemen edustalle. Kriisin ja Satakarin nimisten saarten lännen puolelta erinäisistä kohdin, sisääntulo Iin-Röytän lastauspaikalle, Iin-Röytän lastauspaikka, väylä Halosen lahteen ja Halosen sahan lastauspaikka. Lisäksi on harattu Oulu O.Y:lle Nuottasaaren edustalle lastauspaikka, sekä syyskuussa suoritettiin haraustöitä Raahen satama-alueella.

Haraukseen käytettiin 567 työtuntia ja harattu 1186 lkm = 11,9 km², väyläviitan paikkoja määrättiin 40 ja rakennettiin 16 linjataulua.

Retkikunnan päällikkönä on ollut I lk merenmittauspäällikkö Artturi Hakri, luotauspäällikköinä I lk. luotauspäällikkö E.E.Hoppu, II lk. luotauspäälliköt B.Husgafvel ja A.Sainio ja j/a " Sampo " I perämies Y. Sjöroos, kartoittajana kartoittaja M. Lagerbohm, piirtäjinä v.t. I lk. piirtäjä E. Kantola ja Herra L. Emeleus, harauspäällikkönä II lk. luotauspäällikkö K. Levon elokuun 10 p:vään asti senjälkeen B. Husgafvel. Lisäksi on retkikuntaan kuulunut 2 konemestaria, pursimies ja 33 väestöön kuuluvaa joista 4 naista.

Retkikunnan aluksina on ollut harausalus " Åland", majoitusalus "M.K.H.4", kaikuluotausvene "Kaiku" 4", 6 moottorivenettä ja varastoproomu "M.K.H.2"

Syyskuun 25 pvä lähti retkikunta aluksineen Pyydyskarista Raahen. Toimintaviiri laskettiin syyskuun 25 pvä ja alettiin riisumaan aluksia ja asettamaan talviteloille. Riisuminen lopetettiin lokakuun 6 pvä.

Artturi Hakri

Selostus

I merenmittausretkikunnan toiminnasta toimikautena 1939.

Varustelutyöt konepuolella alettiin 2 p:nä toukokuuta ja varsinaiset varustelut retkikunnan aluksissa alettiin 8 p:nä toukokuuta. Toimintaviiri nostettiin 28 p:nä toukokuuta.

Retkikunnan työskentely ilmenee alläolevasta.

Kolmiomittaus.

Retkikunnan toimesta on toimikautena rakennettu 15 kolmiomerkkitornia, 2 tähysmerkkiä ja 3 puunlatvamerkkiä. Kaikkiaan on kolmioitu 71 kolmiopistettä ja 10 meriluotausviittaa.

Kartoitus.

Kartoitus alettiin toukokuun alussa. Kartoitukseen käytettiin 1345,35 tuntia, kartoitettiin rantaviivaa 510,6 km., rakennettiin 109 apumerkkiä, kartoitettiin 235 saarta, määrättiin 7193 kiveä, 1 m.syvyyskäyrää otettu 252,6 km., tankopisteitä 29217, käytetty 622 asemaa, eranto määrätty 344 paikassa ja metsänrajaa kartoitettu 96,3 km.

Kaikuluotaus.

Kaikuluotaus alettiin kesäkuun alussa. Toimikauden aikana käytetty 1118,55 työtuntia ja luodattu 7934,3 linjakm., 284,5 km² määrätty 5044 kulmapistettä, tutkittu 153 matalaa ja otettu 137 pohjanäytettä.

Käsiluotaus.

Käsiluotauksella täydennettiin kaikuluotaukselta niiltä osilta, joita ei voitu kaikuluotauksella luodata. Toimikauden aikana on käsiluotaukseen käytetty 1126,35 työtuntia, luodattu 2061,4 linjakm., 109,6 km², tutkittu 55 matalaa. Luodinheittoja oli 98412.

Haraus.

Haraus alettiin kesäkuun 9 p:nä. Haraukseen on käytetty 763,05 työtuntia jona aikana on harattu 937 linjakm., ja 16,8 km². Rakennettu 24 linjamerkkiä, 20 sijoitinmerkkiä sekä asetettu 40 väyläviittaa.

Väylää on harattu 40,0 km eli 21,6 mpk.

Valmiitten väylien pituus 46,1 km eli 24,9 mpk.

Toimintaviiri laskettiin 29 p:nä syysk. ja alusten ja kaluston tarkastus toimitettiin 14 p:nä lokakuuta. Seuraavana päivänä saatiin määräys alusten uudelleen kunnostamiseen puolueettomuusvalvontaa varten. Senjälkeen työskenteli retkikunta puolueettomuusvalvontatehtävissä marraskuun 30 p:ään, jol-

loin kaikki retkikunnan alukset paitsi "Åland" tuotiin Vaasaan. "Åland" lopetti työskentelynsä joulukuun 20 p:nä.

Retkikunnan alukset.

Retkikunnan käytettävänä on ollut seuraavat alukset:

harausalus "Åland", asuntolaivat M.K.H. 4 ja Varamajakka 1, kaikuluotausveneet Kaiku 2 ja Kaiku 4 sekä ^{Kaiku} 5. Näistä Kaiku 2 kesä-heinäkuun ajan ja Kaiku 5 puolueettomuusvalvontatehtävissä. Lisäksi ovat retkikuntaan kuuluneet varastoproomu M.K.H. 2, 3 luotausvenettä, 2 kartoitusvenettä ja 1 yhdysvene.

Retkikunnan henkilöstö.

Päällikkönä I lk. merenmittauspäällikkö Artturi Hakri. Luotauspäällikköinä I lk. luotauspäällikkö Arvo Lampi, II lk. luotauspäällikkö Arvo Sainio, j/a "Sammon" I perämies Y. Sjöroos, j/a "Voiman" v.t. II perämies M. Husu, sekä kesä-heinäkuun ajan II lk. luotauspäällikkö Väinö Kuusela ja j/a "Jääkarhun" v.t. I perämies M. Säikkä. Harauspäällikkönä II lk. luotauspäällikkö Bertel Husgafvel. Kartoittajina kartoittaja Martin Lagerbohm ja v.t. I lk. piirtäjä Eino Kantola. Piirtäjinä opiskelija Esko Enne ja aliperämies Mauri Tausta, sekä kesä-heinäkuun ajan I lk. piirtäjä Nils Äimä ja taitelij Orvo Raippamaa. Lisäksi on retkikunnassa ollut 2 konemestaria, 1 pursimies ja henkilökuntaa 37, joista 5 naista. Kesä-heinäkuun ajan on ollut 4 miestä lisää.

Artturi Hakri.

Jäljennöksen vakuudeksi.

Esteri Salonen.

I merenmittausretkikunnan toiminnasta toimintakautena 1940

Retkikunnan varustelutyöt alettiin Vaasassa konepuolella 20 p:vä huhtikuuta ja varsinaiset varustelutyöt retkikunnan aluksissa alettiin 3 p:vä toukokuuta. Toimintaviiri nostettiin 1 p:vä kesäkuuta klo 0t 00m.

Retkikunnan työskentely ilmenee allaolevasta:

Kolmioiminen

Retkikunnan toimesta on toimintakautena rakennettu 16 kolmiomerkitornia ja 7 tähysmerkkiä. Kaikkiaan on kolmioitu 49 kolmiopistettä ja 4 meriviittaa.

Kartoitus

Kartoitus alettiin 3 p:vä kesäkuuta. Kartoitukseen käytettiin työtuntia 928t 15m, kartoitettiin rantaviivaa 358,7 km., rakennettiin 98 apumerkkiä, kartoitettiin 285 saarta, määrättiin 7693 kiveä, 1 m syvyyskäyrää otettiin 35 km, tanpisteitä 25619, käytetty 370 asemaa, eranto määrätty 277 paikassa ja metsänrajaa kartoitettu 40,3 km.

Kaikuluotaus

Kaikuluotaus alettiin 3 p:vä kesäkuuta. Toimintakauden aikana käytettiin luotaukseen työtuntia 863t 55m, luodattiin 6395,5 lkm, 225,8 km², määrätty 4899 kulmapistettä, tutkittu 174 matalaa ja otettiin 570 pohjanäytettä.

Käsiluotaus

Varsinaista käsiluotausta ei sanottavassa määrässä toimintakauden aikana ole ollut, sillä käsiluotausryhmät ovat osallistuneet väylätöihin.

Toimintakauden aikana on käsiluotaukseen käytetty työtuntia 196t 15m, luodattu 94,5 lkm., 5,2 km², tutkittu matalia 25 ja luodinheittojen lukumäärä on 13226.

Väylätyöt

Väylätyöt alettiin 4 p:vä kesäkuuta. Väylätyöhön ja haraukseen on käytetty työtuntia 1085t 35m, harattu 509 lkm, 5,25 km², rakennettu 32 linjataulua, 102 sijoitinmerkkiä, sekä määrätty 36 väyläviitan paikka.

Väylää harattu 24 km eli 12,9 mpk.

Henkilökunta

Retkikuntaan on kuulunut toimintakauden aikana vakinaisia virkamiehiä: retkikunnan päällikkö, 4 luotauspäällikköä, 1 kartoittaja, 1 piirtäjä, sekä ylim. virkamiehiä 1 luotauspäällikkö ja 1 piirtäjä. Lisäksi on retkikuntaan kuulunut alipäällystä 2 konemestaria, 1 pursimies, sekä miehistöä 38 joista 5 nais-
ta

Heinäkuun 19 pvän jälkeen on I' kaikuluotausretkikunnan virkamiehistä ollut I merenmittausretkikunnan käytettävissä vakinaisia virkam.1 luotuspäällikkö ja 1 piirtäjä,ylim.virkamiehiä 1 luotuspäällikkö ja 1 piirtäjä,sekä 4 miestä.

Retkikunnan alukset

Retkikunnan käytettävänä on ollut seuraavat alukset:harausääus"Åland", asuntolaivat"M K H 4"ja "VARAMAJAKKA I",kaikuluotausvene"KAIKU 4",varastoproomu"M K H 2",3 luotausvenettä,1 kartoittajan vene,1 yhdysvene ja 1 muonankulutusvene.Heinäkuun 19 pvän jälkeen on ollut retkikunnan käytettävissä kaikuluotausvene"KAIKU 5"i kaikuluotausretkikunnasta.

Toimintaviiri laskettiin Vaasassa syyskuun 28 pvä klo 24t 00m.Syyskuun 30pvä alettiin riisumistyöt,jotka saatiin loppuun suoritetuiksi lokakuun 18 pvä.

Kaluston ja alusten vuositerkastus toimitettiin lokakuun 14 pvä.

Arthur Hakari